

NÄSSMÕISA JÄRVE UJUMISKOHA, ANTSLA LINN, ANTSLA VALD, VÕRU MAAKOND

MTÜ Ligipääsetavuse foorum

Tallinn 2025

Sisukord

Hinnangu koostamise eesmärk ja eeldused	2
Märkused ja soovitusel	3
1. Asukohainfo.....	3
2. Ujumiskoha märgatavus	3
3. Jalg- ja kõnniteed.....	3
4. Invaparkimine.....	5
3. Välimööbel	5
5. Ujumiskoht	7
6. Välikäimla	8
7. Ligipääsetavuse info kajastamine kodulehel	10

Hinnangu koostamise eesmärk ja eeldused

29.04.2025 hindas Ligipääsetavuse Foorum Nässmõisa järve ujumiskoha ligipääsetavust liikumis-, kuulmis- ja nägemispuude seisukohast, aadressil Antsla, Võru maakond. Ülevaatus teostati ujumiskoha lähiümbruses ja hoones. Hinnati juurdepääsuteede, bussipeatus, parklat ja ujumiskoha vastavust ehitusmäärusele „[Puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded ehitisele](#)“, Majandus- ja kommunikatsiooniministri 29. 05. 2018. a määrus nr 28" (edaspidi **ehitusmäärus**) ning üldtunnustatud universaalse disaini seisukohtadest.

Objekti hindas Villu Urban.

Hinnangu koostajad on tegutsenud hinnangut andes ausalt ja sõltumatult, toetudes ala parimatele teadmistele. Kõik eksperthinnangus sisalduvad andmed on sõltumatud kolmandate isikute huvidest. Hinnang kehtib eeldusel, et hinnangu andjale esitatud andmed ja informatsioon on õiged ning on täidetud kõik hinnangu kehtivuse tingimused. Hinnangu andja ei vastuta hinnangus olevate valeandmete eest, mis tuginevad hinnangu andjale esitatud andmetele ja mille õigsuse kontrollimiseks hinnangu andjal puudus võimalus või põhjendatud vajadus.

Hinnangu koostaja lubab tellijal käesolevat hinnangut avaldada kolmandatele osapooltele seoses objekti vastavate remont-, ehitus- või muude parendustööde teostamisega. Muudel juhtudel ei tohi käesolevat hinnangut, ega mingit selle osa, avalikustada ilma Ligipääsetavuse Foorumi kirjaliku nõusolekuta. Ligipääsetavuse Foorum kohustub mitte avaldama käesolevat eksperthinnangut kolmandatele isikutele ilma tellija loata.

Hindamisel kasutasime digiloodi, mõõdulinti, digi-dünamomeetrit (ukse tõmbejõu mõõtmiseks), fotoaparaate, LuxMeter ja Decibel 10th tarkvara valgustuse ja helitausta mõõtmiseks.

Kohapeal jagasid selgitusi Antsla abivallavanem Kurmet Mürsepp, maa- ja planeeringute spetsialist Ester Hommik, keskkonnaspetsialist Ene Tooming arenguspetsialist Kalev Joab.

Koostasid:

Jüri Järve, 501 0127, jyri.jarve@ligipaasetavus.ee

Villu Urban, 5399 4192, villu.urban@ligipaasetavus.ee

Märkused ja soovitused

1. Asukohainfo

- 1.1. Nässmõisa järve ujumiskoht paikneb linna servas juurdepääsuga Veski tänava poolt. Ligipääs, ühistranspordi, eratranspordi ja taksoga on hea. Nässmetsa bussipeatused asuvad tulevasest ujumiskohast 60 ja 80 m kaugusel, mis on abivahendiga liikujatele sobiv.
- 1.2. Bussipeatustel puudub teepinnast kõrgem ooteplatvorm. Soovitame paigaldada peatustesse 12 cm kõrged ooteplatvormid, mis tagaksid eakatele, lastele, liikumis- ja nägemispuudega inimestele turvalisema väljumise ja sisenemise bussi.

Nässmetsa bussipeatus.

Näide – kõrge platvormiga peatus (Kuutsi küla)

2. Ujumiskoha märgatavus

- 2.1. Kuna ujumiskoht hakkab paikneb tänava vahetus läheduses, pole vaja eraldi suunaviita paigaldada, kuna see on tänavalt märgatav. Jälgida ujumiskoha stendi ümberpaigutamisel, et see oleks eemalt nähtav ja toimiks ka sildina.
- 2.2. Soovitused **teadete- ja juhistestendile**. Kõik kasutajad peavad suutma orienteeruda keskkonnas ilma suurema pingutuseta, seetõttu peab informatsioon teadetestendile olema selge ja asjakohaselt paigutatud. Graafiliste tingmärkide esitamine selgelt, suurelt ja kontrastselt on oluline, sest erineva nägemisteravusega inimesed tajuvad ning märkavad neid erinevalt. Selge ja üheselt mõistetav info on oluline eelkõige intellektipuudega inimeste jaoks.

3. Jalg- ja kõnniteed

- 3.1. Kõnnitee on Veski tänaval asfaltbetoon kattega ja on liikumisabivahendite kasutajatele hea läbitavusega, kuid lõppeb Põiki tänava juures. Kuna teeservas on abivahenditega kalde ja ebatasasuse tõttu keeruline liikuda, siis soovitame ehitada kõva kattega kõnnitee kuni ujumiskoha parkimisplatsini.

Veski tänaval puudub jalakäijatele linna ühendav kõnnitee.

- 3.2. Ujumiskoha juurdepääsutee on ebatase murukattega. Soovitame supluskoha juurdepääsutee sillutada sileda kõnniteekiviga, mis sobiks eakatele jt, kellel on tundlikud jalatallad. Teise võimalusena pinnata juurdepääsutee **tihendatud killustiksõelmetega**. Eelistav on graniitkillustik, sest paekivikillustik määrab rattaid ja sellega ka käsi. Liikumisteedel ei tohi olla lahtist, pudedat materjali, mis takistaks liikumisabivahendi liikumist, **killustik peab olema tihendatud**. **Killustiku fraktsiooni suurus võiks olla väiksem kui 5 mm**. Vältida tuleb ratastoolide, lapsevankrite jms liikumisvahendite väikeratase läbivajumise võimalust.

Ebatasane ujumiskoha juurdepääsutee.

Tihendamata peenkillustik ei võimalda ratastooliga liikumist, Rakvere Laululava kõnniteed. Näide – Õismäe raba terviseraja tihendatud killustiksõelmega kõnnitee on väga hästi läbitav ratastega abivahendite.

4. Invaparkimine

- 4.1. Ujumiskoha parkla teekatte on ebatasane ja kohati lahtise sõelmega, kuhu vajub tavaratastooli ratas sisse. Elektrilisele ratastoolile on teekate liikumiseks sobiv, kuid tuleb vältida lahtist pinnast, kruusa ning mitte teostada manööverdusi nendes kohtades.

Ujumiskoha parkla ebatasase ja lahtiste kruusa sõelmetega ei ole sobi abivahendiga liikujatele.

- 4.2. Määruse 28 kohaselt peavad parkla teekate olema **kõva sileda kattega ja liiklemist segavate ebatasasusteta**. Teekattel ei tohi olla lahtist, pudemat materjali, mis takistaks liikumisabivahendi liikumist, **killustik peab olema tihendatud ning killustiku fraktsiooni suurus võiks olla väiksem kui 5 mm**. Vältida tuleb ratastoolide, lapsevankrite jms liikumisvahendite väikeratase läbivajumise võimalust.
- 4.3. Parklas puudub tähistatud invaparkimiskoht. Soovitame tähistada ujumiskoha juurdepääsutee algusesse 1 **invaparkimiskoht**. Parkimiskoha ette paigaldada lisatahvel (märk nr 575d) ca 1000-1200 mm kõrgusele postile. Invaparkimiskoha tähistus teekattel tuleb kõne asfaltkatte olemasolul.

Näide - Coolbet Järve discgolfipargi demoraja invaparkimiskoht.

3. Välimööbel

- 3.1. Välimööbli tellimisel soovitame soetada **laua(d)**, kuhu saab ligi ka ratastoolikasutaja. Oluline on võimalus liikuda ratastooliga lauale lähedale, mis eeldab nõ alt avatud lauda. Laua soovituslik kõrgus vahemikus 750-850 mm.

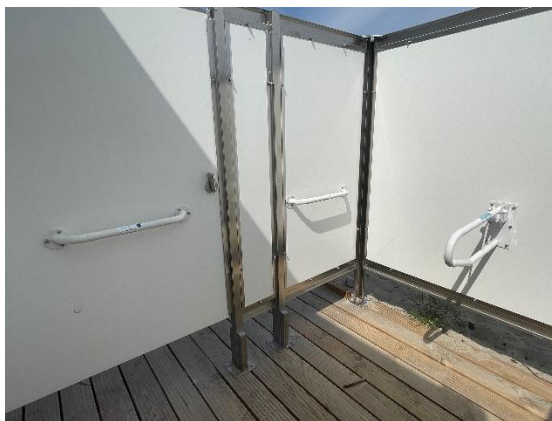
Näited - Ligipääsetavad aialauad.

- 3.2. Vanas ujumiskohas on kasutusel seljatugedeta pingid. Ujumiskoha lähedusse soovitame paigaldada mõned **seljatoega ja käetugedega** pingid, mis on mugavad eakatele ja puudega inimestele ja on abiks püsti tõusmisel. Pingid peavad olema vahetult kõvakattega tee juures või tee peal. Võimalusel jätta pingi kõrvale meetri laiune kõvakattega horisontaalne vaba ala ratastooli või lapsevankrile.

Näide käetugedega ja kõrva oleva vaba ruumiga pargipingist (Õismäe raba terviserada).

- 3.3. Vanas ujumiskohas on kasutusel riietumiskabiin. Ujumiskoha lähedusse soovitame paigaldada avara riietumiskabiini sisemise pöörderaadiusega 1500 mm, mis sobib ka abivahenditega liikujatele. Kabiini ühte seina paigaldada käetoed toetamiseks, 200 mm sügavune laud asjade panekuks ja ca 800 mm kõrgusele. Nagid paigaldada 1200 mm kõrgusele. Istekoha kõrgus peab olema 500 mm. Soovitav ukse laius on 1000 mm, riietuskabiinini peab viima **kõvakattega tee**.

Näide – Pirita invaranna ligipääsetav riietuskabiin.

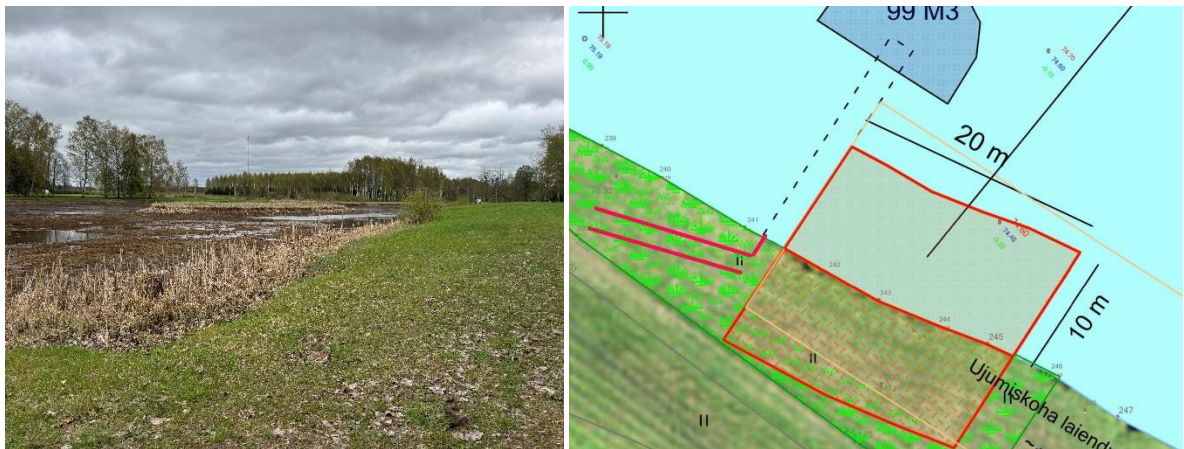
- 3.4. Ukseta riietumiskabiinis tagada liikumistee laius min 110 cm, tagamaks ligipääs ka liikumisabivahendite kasutajatele. Soovitame lisada kabiini seinalle klapihvahend, et eakad ja liikumishäiretega inimesed saaksid riietumisel toetada.

Näide – Pühajärve ranna puuetega inimestele mõeldud riietuskabiin.

5. Ujumiskoht

- 5.1. Ujumiskoht on järsu langusega, mis ei sobi puuetega inimestele ja eakatele. Soovitame nõlvalt laskumiseks ehitada kaldaga põiki sõelmetest kaldtee kaldega 5%. **Jälgida, et kaldteel poleks põikikallet.** Kaldtee sõelme pind peab jätkuma sillani ja nende ühenduskoht peab olema tasane ja kõrguste vahedeta. Juhul kui sillal on kaldast kõrguste erinevusi, siis ei tohi olla tõusu üle 5%. Sama moodi vahetule ja järskude tõusudeta peab sild ühenduma ujuvplatvormiga.

Kaldtee soovitatav asukoht.

Näide – Eriskirch, Saksamaa

- 5.2. Eakatele ja kõndivatel liikumispuudega inimeste vette mineku jaoks soovitame paigaldada randa käsipuu. Käsipuu peab olema kontrastne ja eredavärvine (kollane või oranž), et oleks hästi märgatav vaegnägijatele, eakatele ja teistele nägemislangusega inimestele, vt näidispiilti.
- 5.3. Soovitame paigaldada sillale ja platvormile 700 mm ja 900 mm kõrgused käsipuud ja 50 mm kõrgune serv vette sõidu vältimiseks. Platvormi vette mineku redelile soovitame lisada kõrged käsipuud mõlemale poole.

Näited – käsipuu Eriskirch ja Silbersee ujumiskohtade kaldtee ja käsipuu (Saksamaa).

Näide – Haapsalu Väikse viigi ujumiskoht käsipuude ja servaga.

6. Välikäimla

- 6.1. Ujumiskohas puudub välikäimla. Soovitame lisada sinna puuetega inimestele mõeldud välikäimla koos kätepesuseadmega, selliseid lahendusi pakuvad välikäimla rentijad.

Näited - Coolbet Järve discgolfipargi demoraja välikäimla ja ratastoolikasutajale sobilik kätepesuseade.

- 6.2. Teise võimalusena soovitame paigaldada alaline, näiteks puidust invatualett kõigile ujumiskoha külastajatele, selliseid on erinevate loodusradade juurde paigutatud palju.

Näited – Invavälikäimla ja võimalikud poti lahendused.

6.3. Soovitused erivajadust arvestavale invavälikäimlale

- 6.3.1. Invavälikäimla uks peab avanema väljapoole ja olema ühe käega kergesti avatav. Ust peab saama seest lukustada pööratava lukk-käepidemega ja vajadusel väljast avada.

- 6.3.2. Ukse siseküljel peab olema horisontaalne lisakäepide uksehingede poolses servas, sellest 100 millimeetri kaugusel. Lisakäepide on 600–800 millimeetri pikkune painutatud metall- või plastkäepide paigalduskõrgusega 850–950 millimeetrit, kuid mitte kõrgemal lukustusest ja ukselingist.
- 6.3.3. Invavälikäimla vähim ratastooli jaoks vaba pöörde läbimõõt 1,5 meetrit.
- 6.3.4. Poti kõrgus põrandast prill-laua pealispinnani peab olema 470–500 millimeetrit.
- 6.3.5. Poti kasutamist hõlbustavad käetoed peavad olema mõlemal pool potti 600-millimeetrise vahega ning asuma põrandast 800 millimeetri kõrgusel.
- 6.3.6. Soovitav on paigaldada kätepesuseade. See peab asuma põrandast 800 millimeetri kõrgusel ja seinast sellisel kaugusel, et kraanikausi alla jääks vähemalt 300 millimeetri sügavune ja 670 millimeetri kõrgune ruum põlvedele.
- 6.3.7. Poti kõrval asuvale seinale paigaldatakse põrandast 1,2 meetri kõrgusele 2–3 nagi.

7. Ligipääsetavuse info kajastamine kodulehel

- 7.1. Soovitame Antsla Valla kodulehel lisada ujumiskoha ligipääsetavuse infot. Soovitame kodulehel kirjeldada ühistransporti, ligipääsuteid, kõnniteid, parkimisvõimalusi, sild, ujuvplatvormi, rannaala ranna mööblit liikumispuudega inimesele.